

INFORMACIJA O STANJU BEZBJEDNOSTI

SAOBRAĆAJA U REPUBLICI SRPSKOJ ZA 2012. godinu

Informacija o stanju bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj za 2012. godinu sačinjena je na osnovu pokazatelja o broju, strukturi i posljedicama evidentiranih saobraćajnih nezgoda, a koji su dostupni u analitičkim izvještajima MUP-a RS.

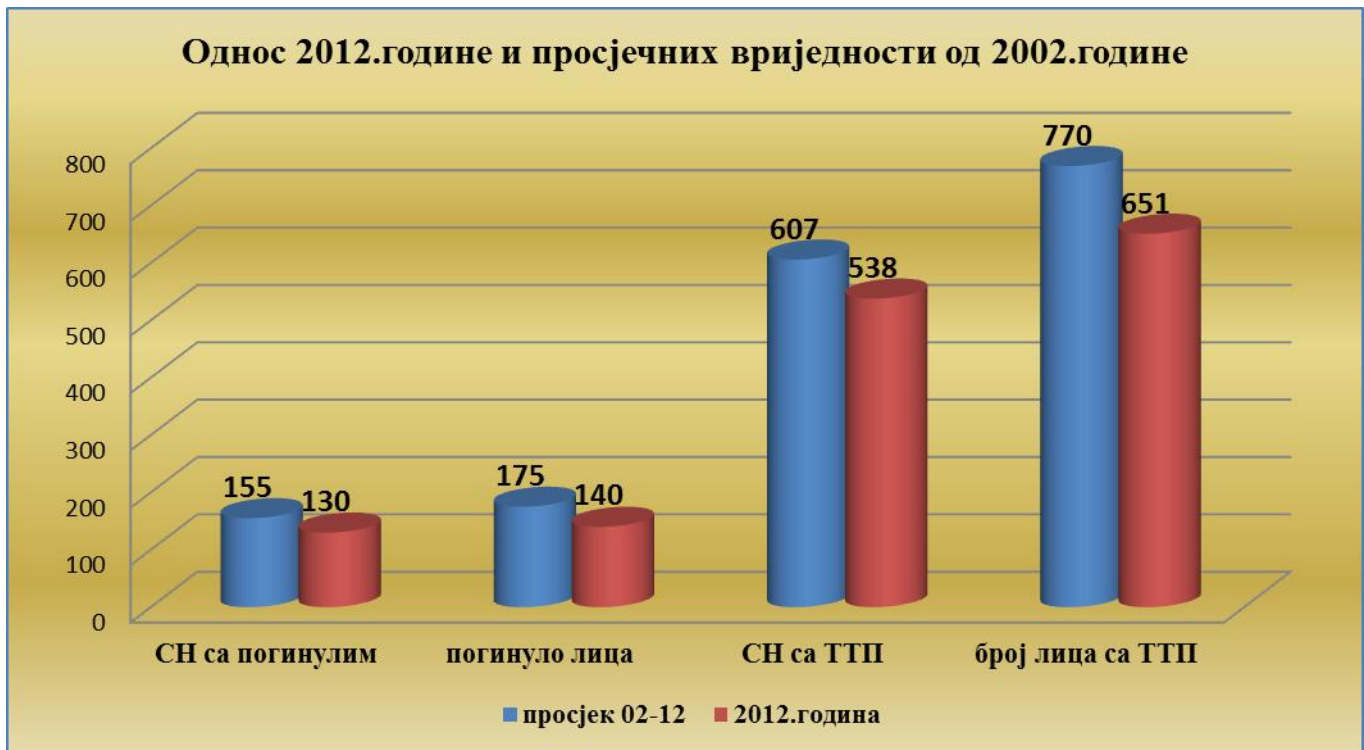
Informacija obuhvata strukturu saobraćajnih nezgoda i nastradalih lica, pregled saobraćajnih nezgoda po centrima javne bezbjednosti, pokazatelje saobraćajnog rizika u Republici Srpskoj i na području svakog centra javne bezbjednosti pojedinačno, strukturu nastradalih lica po kategorijama učesnika u saobraćaju i po starosnim kategorijama, broj nezgoda po kategoriji puteva, zastupljenost uzroka saobraćajnih nezgoda, dnevnu i časovnu raspodjelu saobraćajnih nezgoda i pregled aktivnosti policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja i druge pokazatelje.

I-1. STRUKTURA SAOBRAĆAJNIH NEZGODA I NASTRADALIH LICA

Stanje bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj, posmatrano u periodu od 2002.godine, bilježi pozitivan trend poboljšanja, koji se ogleda u konstantnom smanjenju broja saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica, naročito u periodu od 2006.godine. U periodu od 2002-2012. godine, najpovoljnije stanje bezbjednosti saobraćaja zabilježeno je u 2010. i 2012. godini kada je evidentiran najmanji broj saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica i najmanji broj poginulih lica. U 2012. godini evidentiran je najmanji ukupan broj saobraćajnih nezgoda u proteklom periodu, najmanji broj saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica, najmanje je evidentirano posljedica po lica (teško i lakše povrijeđena lica)...

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Pros.
1.	Broj saob. nezgoda	10513	10202	10755	10396	10066	10933	10590	10076	9732	9380	8441	10098
a.	- sa pog. licima	171	178	154	146	168	176	159	155	123	149	130	155
6	- sa teško povr. lic.	716	666	580	539	546	649	679	603	579	585	538	607
v	- sa lakše povr. lic.	1494	1463	1524	1363	1425	1709	1723	1620	1424	1521	1314	1507
g	- sa mat. štetom	8132	7895	8497	8348	7927	8399	8029	7698	7606	7125	6459	7828
2	Nastradalo lica	3449	3415	3235	2984	3179	3752	3819	3617	3106	3388	2960	3354
a	- poginulo lica	186	202	173	164	208	192	180	180	139	162	140	175
6	- teško povrijeđ.	933	873	762	674	702	826	869	781	691	710	651	770
v	- lakše povrijeđ.	2330	2340	2300	2146	2275	2734	2770	2656	2276	2516	2169	2410

Tabela broj 1

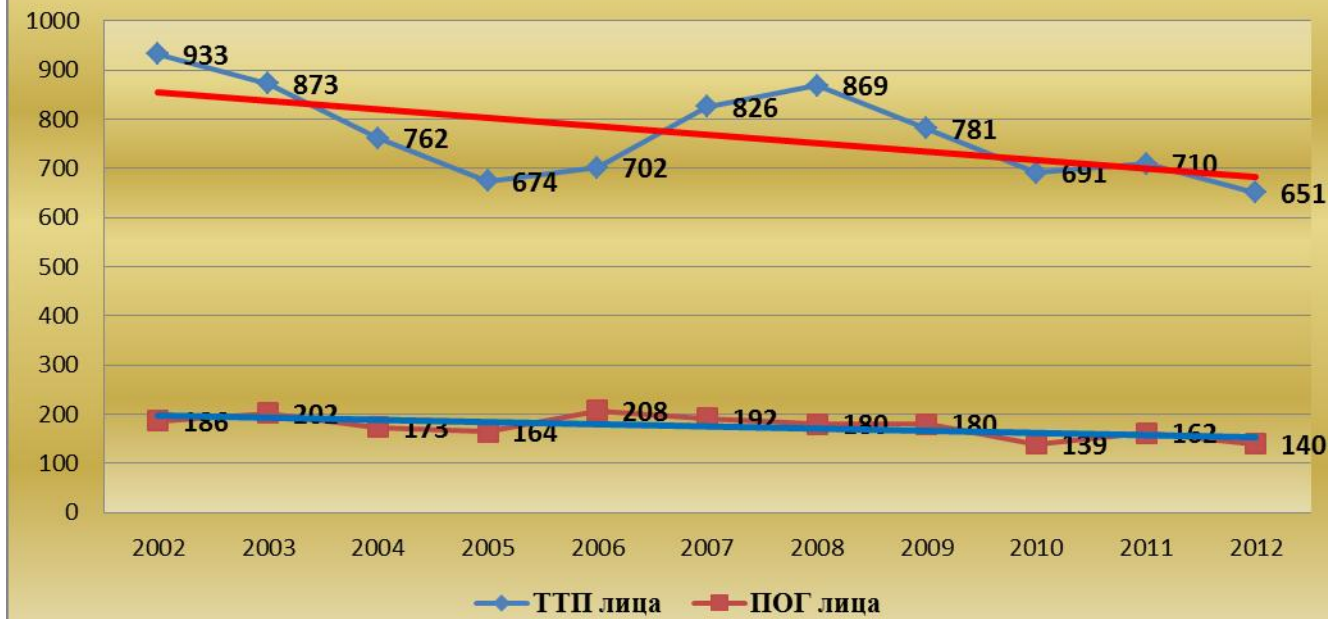
Графикон број 1

Posmatrajući godišnje prosječne pokazatelje za period od 2002-2012.godine, evidentno je da su svi pokazatelji o stanju bezbjednosti saobraćaja u toku 2012. godine značajno ispod ovog prosjeka. Ako posmatramo ukupan broj saobraćajnih nezgoda u 2012.godini i prosječne vrijednosti od 2002.godine, dolazimo do pokazatelja da je taj broj manji za 1657 saobraćajnih nezgoda. Posmatrajući i druge pokazatelje u odnosu na prosječne vrijednosti dolazimo do podataka da je broj saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima manji za 25 saobraćajnih nezgoda, broj lica koja su poginula u saobraćajnim nezgodama je manji za 35 i td.

U 2012. godini u odnosu na 2011. godinu, smanjen je broj saobraćajnih nezgoda za 937 saobraćajnih nezgoda (ili za 10,01%), broj nezgoda sa poginulim licima je manji za 19 saobraćajnih nezgoda (- 12,75%), sa teško povrijeđenim manji za 47 saobraćajnih nezgoda, (- 8,03%), sa lakše povrijeđenim je manji za 207 saobraćajnih nezgoda, (-13,61%), broj saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica je manji za 273 saobraćajne nezgode (- 12,11%), broj lica nastradalih u saobraćajnim nezgodama je manji za 428 lica, (-12,63%)...

Posmatrajući pokazatelje iz 2010.godine, kada je evidentirano najmanje poginulih lica, i kada je ista ocjenjena kao jedna od najbezbjednih godina, može se konstatovati da je u toku 2012.godine jedno lice više poginulo, 40 lica manje je zadobilo teške tjelesne povrede, 107 lica manje je zadobilo lakše tjelesne povrede, evidentirano je manje saobraćajnih nezgoda sa materijalnom štetom za 1291 saobraćajnu nezgodu, evidentirano je 144 manje saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica..

Број тешко повријеђених и погинулих лица у саобраћајним незгодама 2002.-2012.година

Grafikon broj 2

Posmatrajući grafikon broj 2. koji prikazuje broj poginulih i teško povrijeđenih lica u saobraćajnim nezgodama na području RS od 2002.godine, vidljivo je postojanje trenda smanjenja broja poginulih i teško povrijeđenih lica. U pogledu kretanja broja poginulih lica, taj trend je naročito izražen u proteklih pet godina, nakon 2007. godine, te je to smanjenje najznačajnije u 2010. godini. U toku 2012. godine došlo je do smanjenja broja poginulih lica, i taj broj je i dalje manji od broja poginulih u periodu od 2002. – 2011. godine (jedino je u toku 2010.godine broj poginulih lica manji za jedan u odnosu na 2012.godine). U ranijem periodu, od 2002. do 2006. godine karakteristično je bilo nepostojanje trenda, odnosno nepravilno kretanje pokazatelja iz godine u godinu, a najveće pogoršanje evidentirano je 2006. godine, kada je broj poginulih u odnosu na 2005. godinu povećan za 42 lica.

Na osnovu pokazatelja iz analitičkih izvještaja organizacionih jedinica MUP-a RS, u toku 2012. godine u Republici Srpskoj dogodilo se **ukupno 8.441** saobraćajna nezgoda, što je za 935 ili **10,01% manje** nego u 2011. godini kada je evidentirano ukupno 9.380 saobraćajnih nezgoda.

POKAZATELJI	2012.	2011.	% 2012/2011
1. Broj saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica (a+b+v)	1982	2255	- 12,11
a. sa poginulim licima	130	149	- 12,75
b. sa teško povređenim licima	538	585	- 8,03
v. sa lakše povređenim licima	1314	1521	- 13,61
2. Broj saobraćajnih nezgoda sa mat. štetom	6459	7125	- 9,35
Ukupan broj saobraćajnih nezgoda (1+2)	8441	9380	- 10,01
Ukupan broj nastradalih lica	2960	3388	- 12,63

- broj poginulih lica	140	162	- 13,58
- broj teško povrijeđenih lica	651	710	- 8,31
- broj lakše povrijeđenih lica	2169	2516	- 13,79

Tabela broj 2

Tokom 2012.godine došlo je do smanjenja broja saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica. U pogledu broja saobraćajnih nezgoda **sa posljedicama po lica**, evidentirano ih je ukupno **1982**, što je za 273 ili **12,11% manje** nego u 2011. godini.

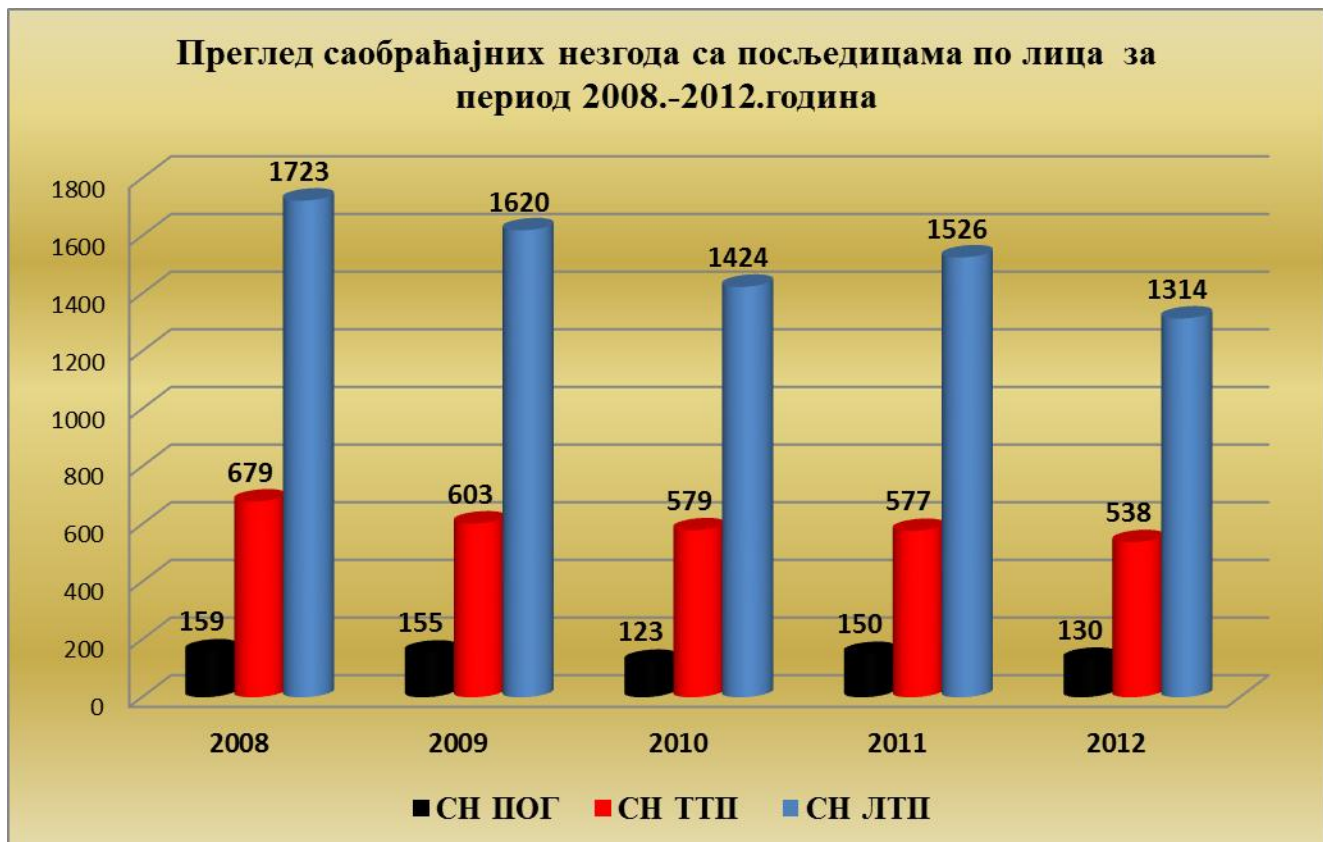
Broj saobraćajnih nezgoda **sa poginulim licima** je smanjen, i on u 2012. godini iznosi **130 saobraćajnih nezgoda**, odnosno za 19 ili **12,75% manje** nego u 2011. godini kada je evidentirano ukupno 149 saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima.

Smanjen je i broj saobraćajnih nezgoda **sa teško povrijeđenim licima**, i u 2012. godini evidentirano je **538 saobraćajnih nezgoda**, što je **manje** za 47 ili 8,03% u odnosu na 2011. godinu kada je evidentirano 585 saobraćajnih nezgoda sa teško povrijeđenim licima.

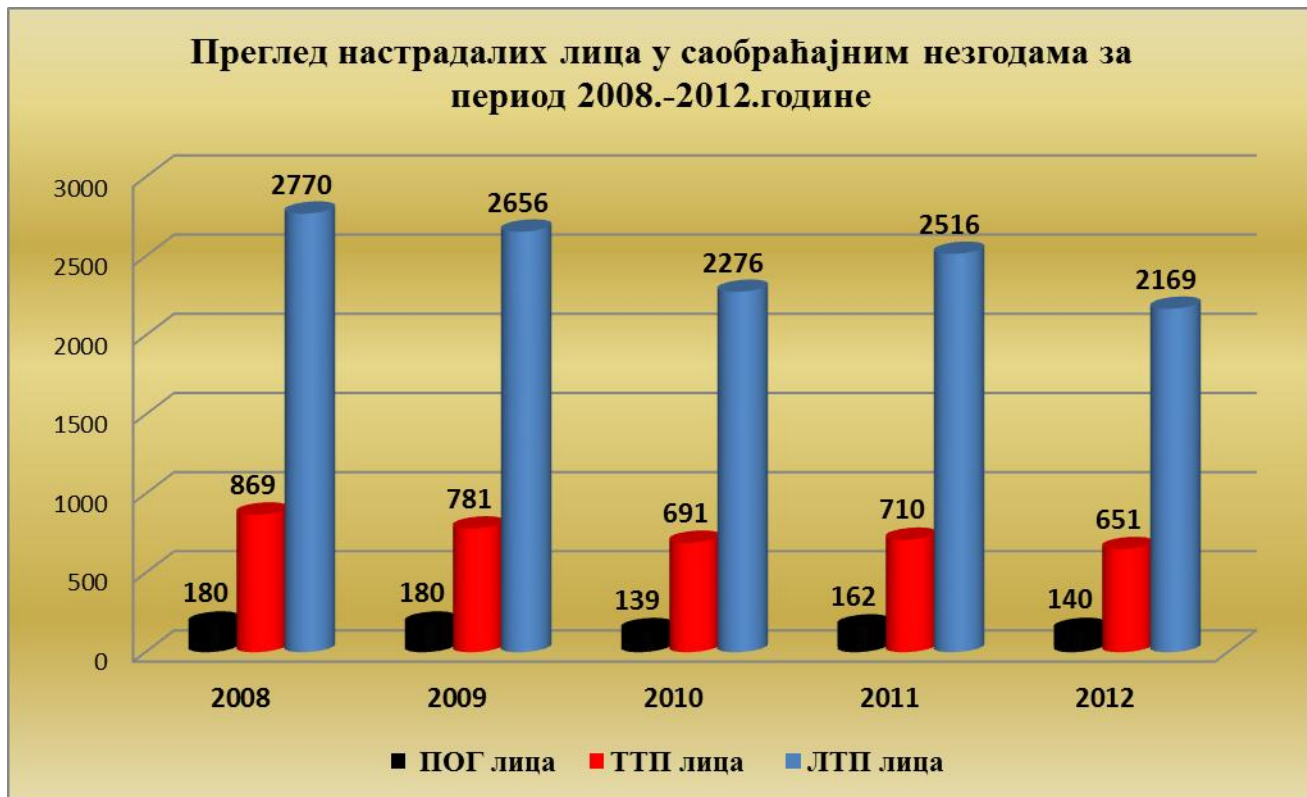
Ukupno je evidentirano **1314 saobraćajnih nezgoda sa lakše povrijeđenim licima**, što je **manje** za 207 ili **13,61%** u odnosu na 2011. godinu kada je evidentirano 1521 saobraćajna nezgoda sa lakše povrijeđenim licima.

U navedenom periodu dogodilo se ukupno **6459 saobraćajnih nezgoda sa materijalnom štetom**, što je za 666 ili **9,35% manje** nego 2011. godine, kada je evidentirano ukupno 7125 saobraćajnih nezgoda sa materijalnom štetom.

U saobraćajnim nezgodama **poginulo je 140 lica**, što je u odnosu na 2011. godinu **manje za 22 lica ili 12,75%**, teže je povrijeđeno 651 lice što je u odnosu na 2011. godinu **manje za 59 lica ili 8,31%**, a lakše je povrijeđeno ukupno 2169 lica što je **manje za 347 lica ili 13,79%**.

Grafikon broj: 3 Pregled saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica za period 2008. -2012.

Grafikon broj 4: Pregled nastradalih lica za period 2008. – 2012. godina (POG, TTP, LTP)

I-2. PREGLED SAOBRAĆAJNIH NEZGODA PO CENTRIMA JAVNE BEZBJEDNOSTI za 2012.godinu

U Republici Srpskoj u toku 2012. godine evidentirano je ukupno 8.441 saobraćajna nezgoda. Broj saobraćajnih nezgoda po centrima javne bezbjednosti je slijedeći:

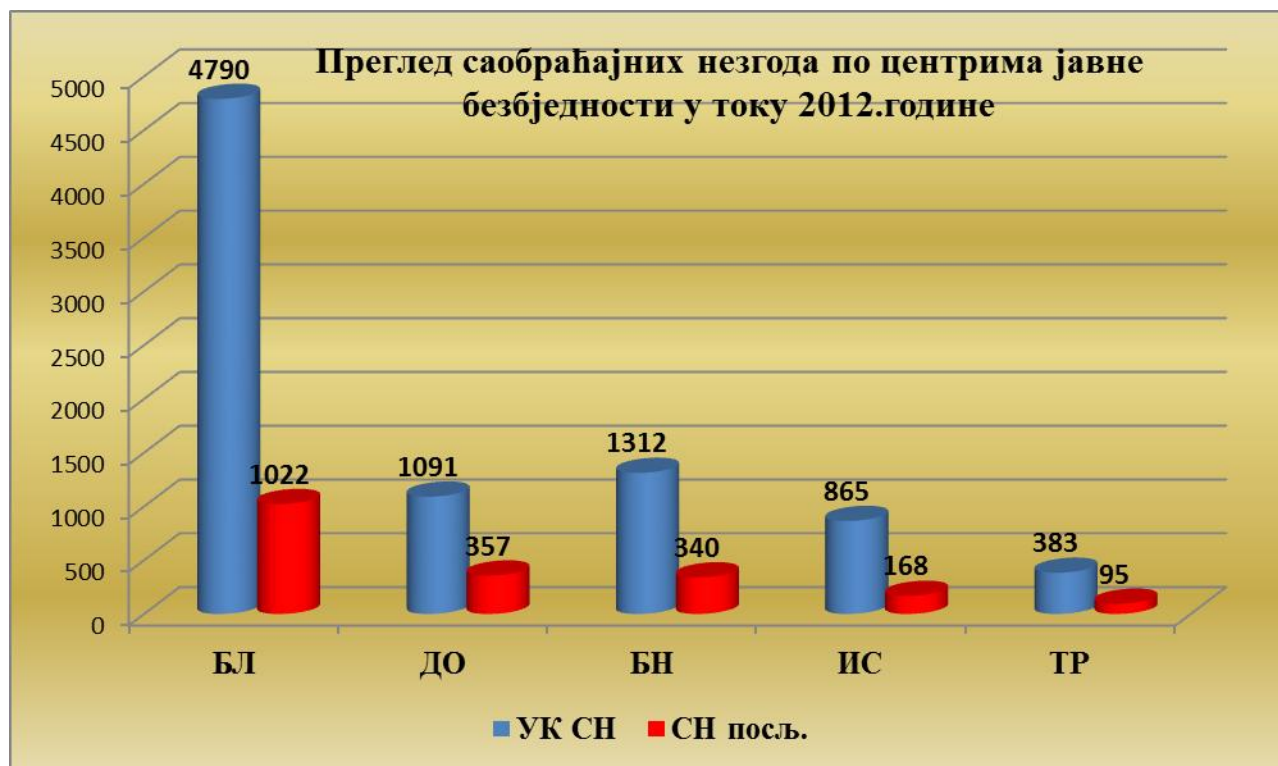
- Na području **CJB Banja Luka** - **4790** saobraćajnih nezgoda, ili **56,74%**,
- Na području **CJB Bijeljina** – **1312** saobraćajnih nezgoda, ili **15,54%**,
- Na području **CJB Doboј** - **1091** saobraćajnih nezgoda ili **12,92%**,
- Na području **CJB Istočno Sarajevo** - **865** saobraćajne nezgode ili **10,25%** i
- Na području **CJB Trebinje** - **383** saobraćajne nezgode ili **4,54%**.

U tabeli broj 3. prikazana je raspodjela saobraćajnih nezgoda i posljedica tih nezgoda po centrima javne bezbjednosti.

r.b.		BL	BN	DO	IS	TB	ukupno
1.	Broj nezgoda	4790	1312	1091	865	383	8441
1.a.	- sa poginulim licima	58	28	28	12	4	130
1.b.	- sa teško povr. licima	259	67	112	53	47	538
1.v.	- sa lakše povr. licima	705	245	217	103	44	1314
1.g.	- samo sa mat.štetom	3768	972	734	697	288	6459
2	Nastradalo lica	1518	513	522	274	133	2960
2.a.	- poginulo lica	62	31	30	13	4	140

2.b.	- teško povrijeđeno lica	314	80	134	66	57	651
2.v.	- lakše povrijeđeno lica	1142	402	358	195	72	2169

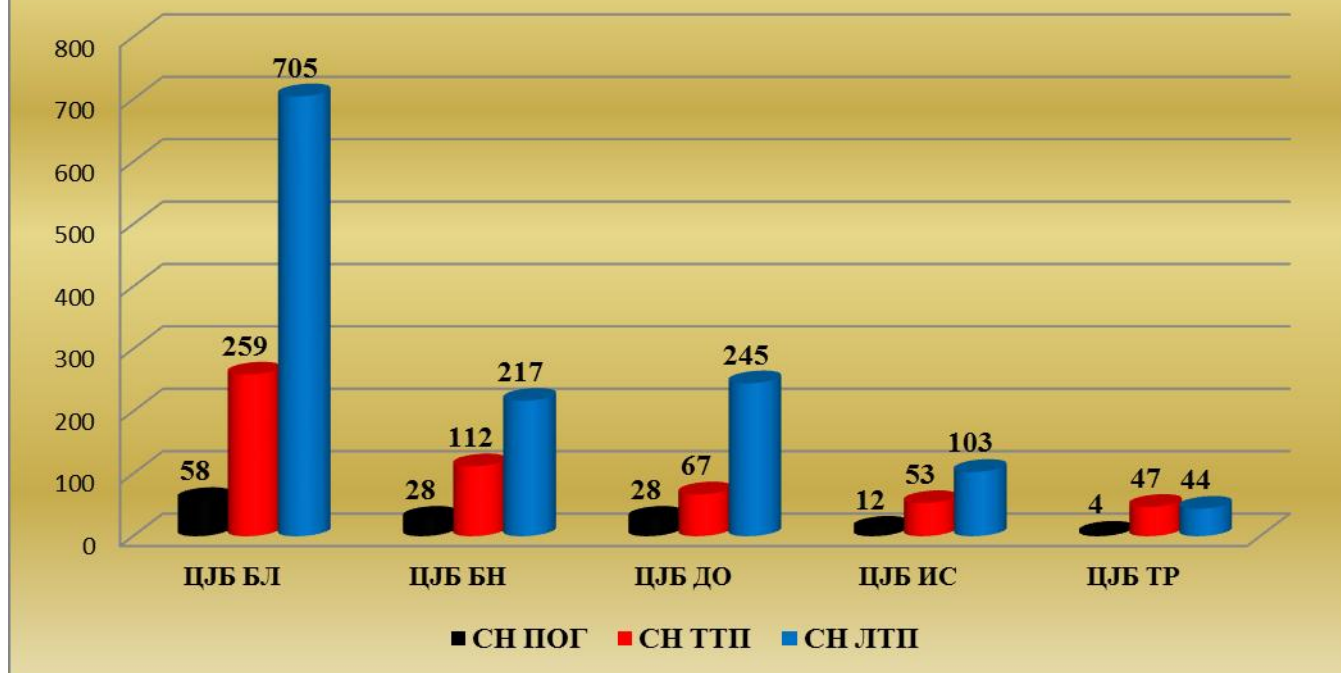
Tabela broj 3

Grafikon broj 5

Od ukupno 2960 lica koja su nastradala u saobraćajnim nezgodama u Republici Srpskoj, njih 1518 ili 51,28% nastradalo je u saobraćajnim nezgodama na području CJB Banja Luka, 522 ili 17,63% na području CJB Doboje, 513 ili 17,33% na području CJB Bijeljina, 274 ili 9,26% na području CJB Istočno Sarajevo i 133 ili 4,49% na području CJB Trebinje.

Преглед саобраћајних незгода са посљедицама по лица разврстано по центрима јавне безбједности у току 2012.г

Grafikon broj 6

Na području CJB Banja Luka evidentiran je najveći broj saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica kao i najviše nastradalih lica, poginulo je 62 učesnika u saobraćaju, teško povrijeđeno je 314 a lakše povrijeđeno 1142 učesnika.

Na području CJB Doboј evidentiran je najveći broj saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica poslije CJB Banja Luka, broj teško povrijeđenih lica veći je nego u CJB Bijeljina, a broj poginulih je manji za jedan i lakše povrijeđenih za 44 lica u odnosu na CJB Bijeljina.

Na području CJB Banja Luka na svakih **77,25** evidentiranih saobraćajnih nezgoda smrtno strada jedan učesnik nezgode, na području CJB Bijeljina na svakih **42,32** saobraćajne nezgode smrtno strada jedan učesnik, na području CJB Doboј na svakih **36,37** saobraćajnih nezgoda smrtno strada jedan učesnik, na području CJB Istočno Sarajevo na svakih **66,54** saobraćajne nezgode smrtno strada jedan učesnik a na području CJB Trebinje na svakih **95,75** saobraćajnih nezgoda smrtno strada jedan učesnik.

Analizirajući ovaj podatak, dolazi se do činjenice da su učesnici u saobraćajnim nezgodama **najugroženiji na području CJB Doboј i CJB Bijeljina**, gdje je zabilježen najveći broj poginulih u odnosu na broj evidentiranih saobraćajnih nezgoda. Najmanje su ugroženi učesnici u nezgodama na području CJB Trebinje gdje na svakih 95,75 saobraćajnih nezgoda jedno lice smrtno strada i na području CJB Banja Luka gdje na svakih 77,25 saobraćajnih nezgoda smrtno strada jedan učesnik.

I-3. SAOBRAĆAJNI RIZIK

Saobraćajni rizik se iskazuje kroz broj poginulih učesnika u saobraćaju na 10.000 registrovanih vozila.

U Republici Srpskoј u 2012. godini registrovano je ukupno **318.697 vozila**, od toga:

- CJB Banja Luka - 155.830 vozila,

- CJB Doboj - 52.579 vozila,
- CJB Bijeljina - 61.058 vozila,
- CJB I. Sarajevo - 31.073 vozila i
- CJB Trebinje - 18.157 vozila.

r.b.	pokazatelji	BL	BN	DO	IS	TB	ukupno
1.	Broj SN na 10.000 registrovanih vozila	307,44	214,9	207,80	279,03	211,6	264,85
2.	Broj poginulih u SN na 10.000 registrovanih vozila	3,98	5,07	5,70	6,84	4,18	4,39
3.	Broj prekršajnih naloga na 10.000 registrovanih vozila	5372	6987	8058	10659	7709	7036

Tabela broj 4

U 2012. godini **saobraćajni rizik u Republici Srpskoj iznosio je 4,39**, odnosno na 10.000 registrovanih vozila u saobraćajnim nezgodama smrtno je stradalo 4,39 lica.

Saobraćajni rizik najveći je na području Istočno Sarajevo, (6,84), a zatim na području CJB Doboj (5,70). Na području CJB Banja Luka (3,98) i Trebinje (4,18) saobraćajni rizik manji je od nivoa u Republici Srpskoj.

Najniži saobraćajni rizik je na području **CJB Banja Luka i iznosi 3,98**.

U pogledu broja saobraćajnih nezgoda na 10.000 registrovanih vozila, evidentno je da se najveći broj nezgoda dogodio na području CJB Banja Luka, 307,44 i CJB I. Sarajevo 279,03, dok je na području ostala tri CJB ovaj broj manji od prosjeka u Republici Srpskoj koji iznosi 264,85 saobraćajnih nezgoda na 10.000 registrovanih vozila.

U Republici Srpskoj je u 2012. godini izdato prosječno 7036 prekršajnih naloga na 10.000 registrovanih vozila. Ispod ovog prosjeka su CJB Banja Luka sa 5379 prekršajnih naloga i CJB Bijeljina sa 6987 prekršajnih naloga, dok je najveći broj prekršajnih naloga na 10.000 registrovanih vozila izdat na području CJB I. Sarajevo, 10.659.

JAVNI RIZIK: Javni rizik predstavlja godišnji broj poginulih učesnika u saobraćaju na 100.000 stanovnika i mjeri rizik svakog stanovnika da pogine u saobraćajnoj nezgodi.

Ako posmatramo pokazatelje za 2012.godinu, tada je javni rizik iznosio:

$$140/14,7 = 9,52 \quad (162/14,7 = 11,02 \text{ za } 2011.\text{godinu})$$

DINAMIČKI RIZIK: Dinamički saobraćajni rizik predstavlja broj poginulih učesnika u saobraćaju na 100 miliona pređenih kilometara. Prema podacima Ministarstva saobraćaja i veza Republike Srpske u toku 2012.godine, vozila koja su registrovana u Republici Srpskoj su prešla ukupno 2.861.319.679 kilometara, a u prosjeku po jednom registrovanom vozilu pređeno je 9.531 kilometar, dok je stanje vozila trenutno takvo da se na brojaču prijeđenih kilometara očitava stanje u prosjeku od 192.293 pređenih kilometra.

$$140/28,61 = 4,89$$

I-4. STRUKTURA NASTRADALIH U SN PO KATEGORIJAMA UČESNIKA

POKAZATELJI	2012.g	2011.g	% 2012/2011
Ukupno nastradalih lica (A+B+V)	2960	3388	-12,63
A. Broj poginulih lica	140	162	-13,58

1 . vozača	48	58	-17,24
2. suvozača	17	19	-10,53
3. putnika	12	18	-33,33
4. putnika-djeca	1	2	-50
5. motociklista - mopeda	5	19	-73,7
6. biciklista	11	11	--
7. biciklista- djeca	0	1	-100
8. pješaka	39	26	+50
9. pješaka-djeca	1	1	--
10. vozača traktora – radnih mašina	5	3	+66,67
11. ostali	1	4	-75
B. Broj teže povrijeđenih lica	651	710	-8,31
1 . vozača	226	250	-9,6
2. suvozača	102	112	-8,93
3. putnika	72	95	-24,21
4. putnika-djeca	12	16	-25
5. motociklista - mopeda	68	60	+13,33
6. biciklista	35	34	+2,94
7. biciklista- djeca	4	6	-33,33
8. pješaka	116	98	+18,37
9. pješaka-djeca	13	28	-53,57
10. vozača traktora-radnih mašina	2	4	-50
11. ostali	1	7	-88,9
V. Broj lakše povređenih lica	2169	2516	-13,79
1 . vozača	890	1010	-11,88
2. suvozača	417	523	-20,27
3. putnika	329	367	-10,35
4. putnika-djeca	79	107	-26,17
5. motociklista - mopeda	110	119	-7,6
6. biciklista	65	83	-21,69
7. biciklista- djeca	8	24	-66,67
8. pješaka	201	215	-6,51
9. pješaka-djeca	58	48	+20,83
10. vozača traktora – radnih mašina	5	10	-50
11. ostali	7	10	-30

Tabela broj 5

Na grafikonu broj 7 prikazana je struktura poginulih u saobraćajnim nezgodama po kategorijama učesnika. Vidljivo je da su i dalje najugroženije kategorije vozača i pješaka, kao i u prethodnim godinama, a naročito se mora istaknuti da je u toku 2012.godine došlo do povećanja broja smrtno stradalih pješaka za 50%. Značajno je smanjenje poginulih vozača motocikla i mopeda, te putnika u vozilu. Najbitnije je istaknuti da je učešće djece u strukturi poginulih učesnika u saobraćajnim nezgodama smanjeno za 50%, u protekloj godini poginulo je 2 djece, (jedno kao putnik u vozilu i jedno kao pješak).

Графикон број 7

Teško povrijeđenih učesnika saobraćajnih nezgoda najviše je bilo vozača, 226 ili 34,71 % od ukupnog broja teško povrijeđenih, zatim suvozača i putnika, njih 186 ili 28,57%. Od navedenog broja putnika, njih 12 su djeca. Na trećem mjestu po ugroženosti su pješaci, kojih je 129 zadobilo teške tjelesne povrede ili 19,81%. Od navedenog broja pješaka, njih 13 su djeca. Teške tjelesne povrede zadobilo je 68 vozača motocikla i mopeda ili 10,44% od ukupnog broja teško povrijeđenih, i 35 vozača bicikla ili 5,37% od ukupnog broja. Teške tjelesne povrede zadobilo je i 4 djece – biciklista.

U strukturi lakše povrijeđenih učesnika saobraćajnih nezgoda najveći procenat zauzimaju vozači, i ukupno ih je povrijeđeno 890 ili 41,03% od ukupnog broja lakše povrijeđenih lica. Odmah iza vozača slijede suvozači i putnici kojih je povrijeđeno 746 ili 34,4% od ukupnog broja. Pored ovog broja suvozača i putnika, lakše tjelesne povrede kao putnici zadobilo je 79 djece. Broj pješaka koji su zadobili lakše tjelesne povrede je 259 ili 11,94% od ukupnog broja, a među njima je 58 djece. Lakše tjelesne povrede zadobilo je i 109 vozača motocikla i mopeda (5,02% od ukupnog broja povrijeđenih) i 73 biciklista (3,36% od ukupnog broja povrijeđenih), među kojima je 8 djece.

I-5. STAROSNA STRUKTURA NASTRADALIH UČESNIKA U SN

<i>POGINULI</i>			<i>TEŠKO POVRIJEĐENI</i>			<i>LAKŠE POVRIJEĐENI</i>		
do 7 godina	0	0	do 7 godina	7	1.07	do 7 godina	71	3.27
od 07-14 god.	2	1.43	od 07-14 god.	26	3.99	od 07-14 god.	103	4.75
od 14-18 god.	4	2.85	od 14-18 god.	29	4.45	od 14-18 god.	116	5.35
od 18-21 god.	4	2.85	od 18-21 god.	57	8.75	od 18-21 god.	236	10.88
od 21-30 god.	32	22,86	od 21-30 god.	127	19.50	od 21-30 god.	528	24.35
od 30-40 god.	14	10.00	od 30-40 god.	99	15.20	od 30-40 god.	368	16.96
od 40-50 god.	19	13.67	od 40-50 god.	83	12.77	od 40-50 god.	301	13.88
od 50-60 god.	21	15.00	od 50-60	91	13.98	od 50-60 god.	209	9.64

			god.					
preko 60 go.	44	31.42	preko 60 go.	132	20.29	preko 60 go.	237	10.92

Tabela broj 6

Analizirajući starosnu strukturu poginulih učesnika saobraćajnih nezgoda, evidentno je da je **najugroženija kategorija najstarijih učesnika, starosti preko 60 godina**, kojih je 44 poginulo u saobraćajnim nezgodama, odnosno procentualno učestvuju sa 31,42% u ukupnom broju poginulih. Sledeće su kategorije učesnika starosti od 21-30 kojih je poginulo 32 i 50-60 godina kojih je 21 poginulo, odnosno procentualno učestvuju sa 22,86% i 15% u ukupnom broju poginulih. Međutim ako se zajedno posmatraju kategorije od **18-21 i od 21-30 godina starosti**, dolazi se do podatka da je ugroženost kategorije mladih učesnika u saobraćaju u procentualnom iznosu od 25,71%, za starosnu dob od 18 – 30 godina.

Što se tiče učešća **mladih od 18 godina** života u strukturi poginulih učesnika saobraćajnih nezgoda, poginulo je 2 djece starosti do 14 godina i 4 maloljetnika starosti između 14 i 18 godina života. U odnosu na prethodnu godinu može se konstatovati da je ova kategorija učesnika u saobraćaju u toku 2012.godine 50% manje zastupljena, što je veoma bitno. Oni procentualno učestvuju sa 4,28% u strukturi poginulih.

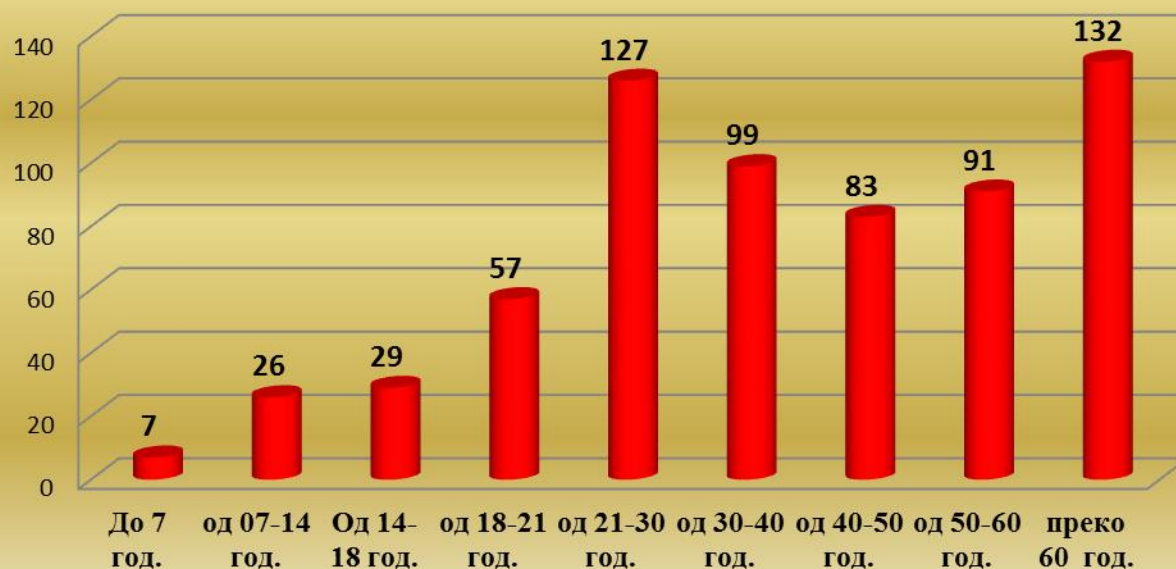

Grafikon broj 8

U strukturi teško i lakše povrijeđenih učesnika u saobraćajnim nezgodama **najugroženiji su učesnici starosne grupe preko 60 godina** (teško povrijeđeno 132 ili 20.29% a lakše povrijeđeno 237 ili 10.92%), i **21-30 godina** (teško povrijeđeno 127 ili 19.50% a lakše povrijeđeno 528 ili 24.35%).

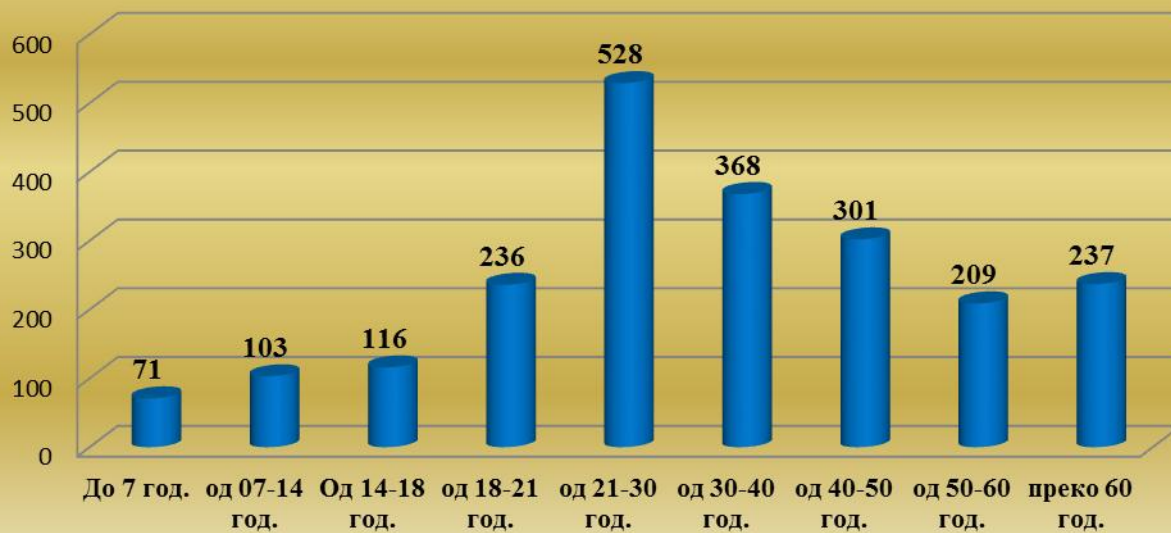
Djeca i maloljetnici u strukturi teško i lako povrijeđenih učesnika u saobraćajnim nezgodama učestvuju sa oko **12,48%**. Teško je povrijeđeno 7 djece do sedam godina života, 26 djece od 7-14 godina i 29 maloljetnik starosti od 14-18 godina. Lakše tjelesne povrede zadobilo je 71 dijete do 7 godina, 103 djeteta starosti od 7-14 godina i 116 maloljetnika od 14-18 godina.

Старосна структура тешко повређених лица у 2012.год.

Grafikon broj 9

Старосна структура лакше повређених лица у току 2012.год.

Grafikon broj 10

I-6. SAOBRAĆAJNE NEZGODE PO KATEGORIJI PUTA

R.b.	Vrsta puta	Broj nezgoda	% učešća
1.	Autoput	38	0,45
2.	PRSMV ¹	29	0,34
3.	magistralni put	3054	36,19
4.	regionalni put	927	10,98
5.	lokalni put	929	11,01
6.	ulica u naselju	2865	33,94
7.	nekategorisani put	599	7,09
	Σ	8.441	100,00

Tabela broj 8

Na putu u naselju ukupno se dogodilo 6210 saobraćajnih nezgoda, odnosno 73,57% od ukupnog broja, a na putu van naselja 2231 saobraćajnih nezgoda, što je 26,43% od ukupnog broja evidentiranih saobraćajnih nezgoda u 2012. godini.

- Najveći broj saobraćajnih nezgoda dogodio se na magistralnim putevima, ukupno 3054 SN ili 36,19% od ukupnog broja.
- U ulicama u naselju dogodilo se ukupno 2865 SN ili 33,94 %.
- Na lokalnim putevima dogodilo se 929 SN ili 11,01 %.
- Na regionalnim putevima dogodilo se 927 SN ili 10,98 %.
- Na nekategorisanim putevima dogodilo se 599 SN ili 7,09 %.
- Na PRSMV dogodilo se 29 SN ili 0,34%.
- Na auto putu dogodilo se 38 SN ili 0,45 %.

Pokazatelj o broju saobraćajnih nezgoda po kategorijama puteva ukazuje na činjenicu da se najveći broj saobraćajnih nezgoda događa na putevima kojima se vozila kreću većom brzinom, odnosno magistralnim putevima i u urbanim sredinama gdje je frekvencija saobraćaja veća, odnosno u ulicama u naselju. Ovi podaci u potpunosti se poklapaju sa strukturom uzroka saobraćajnih nezgoda na putevima u RS, gdje se najčešće pojavljuju radnje vozilom u saobraćaju, nepropisna i neprilagođena brzina, nepoštovanje prvenstva prolaza i nepoštovanje bezbjednog odstojanja između vozila.

¹ Пут резервисан за саобраћај моторних возила (Бањалука - Клашнице)

I-7. UZROCI SAOBRAĆAJNIH NEZGODA

R.b.	uzrok	Broj nezgoda	% učešća
1.	Neprilagođena i nepropisna brzina	2409	28.54
2.	Radnje vozilom u saobraćaju	2486	29.45
3.	Nepoštivanje odstojanja	922	10.93
4.	Nepoštivanje prvenstva prelaza	1004	11.89
5.	Nepropisno mimoilaženje	364	4.31
6.	Nepropisno preticanje	219	2.59
7.	Greške pješaka	52	0.62
8.	Nepropisno obilaženje	35	0.41
9.	Faktor put	22	0.26
10.	Tehnička neispravnost vozila	12	0.14
11.	Greške vozača motocikla i mopeda	26	0,31
12.	Greške bicikliste	10	0.12
13.	Ostalo	880	10.43
	Σ	8441	100,00

Tabela broj 9

Analizirajući uzroke evidentiranih saobraćajnih nezgoda za 2012. godinu, vidljivo da je najčešći uzrok **radnje vozilom u saobraćaju**, koji procentualno učestvuje sa 29,45%. Nakon toga sledeći uzrok po procentu učešća je **nepropisna i neprilagođena brzina** sa 28,54%, zatim **nepoštovanje prvenstva prolaza** sa 11,89% i **nepropisno odstojanje** sa 10,93%. Pojedini uzroci se pojavljuju u vrlo malom procentu, što ne predstavlja realno stanje, kao što je tehnička ispravnost vozila, faktor put, uticaj alkohola i opojnih sredstava i psihofizičko stanje vozača.

Uzroci nastanka saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima su: neprilagođena i nepropisna brzina 63 SN (48,46%), strana kretanja 20 SN (15,38%), radnje vozilom u saobraćaju 16 SN (12,31%), prvenstvo prolaza 8 SN (6,15%)...

Uzroci nastanka saobraćajnih nezgoda sa teškim tjelesnim povredama su: neprilagođena i nepropisna brzina 268 SN (49,81%), radnje vozilom u saobraćaju 73 SN (13,57%), strana kretanja 69 SN (12,83%), prvenstvo prolaza 61 SN (11,34%)...

Pored navedenih uzroka saobraćajnih nezgoda, prilikom vršenja uviđaja saobraćajnih nezgoda i utvrđivanja odgovornosti za nastale saobraćajne nezgode utvrđeno je i sledeće:

- broj SN koje su prouzrokovali vozači pod uticajem alkohola..... 1117 (13,23%)
- broj SN koje su prouzrokovali vozači prije sticanja prava na upravljanje 234 (2,77%)
- broj SN koje su prouzrokovali vozači do 2 godine vozačkog iskustva..... 382 (4,52%)

U odnosu na 2011.godinu, povećano je procentualno učešće u saobraćajnim nezgodama vozača pod uticajem alkohola i vozača do 2 godine vozačkog iskustva.

Grafikon broj: 11

I-8. DNEVNA I ČASOVNA RASPODJELA SAOBRAĆAJNIH NEZGODA

Najveći broj saobraćajnih nezgoda u Republici Srpskoj u toku 2012. godine događao se četvrtkom (1370), petkom (1276), i srijedom (1235).

U pogledu broj saobraćajnih nezgoda sa poginulim i teško povređenim licima, najviše saobraćajnih nezgoda događao se **subotom i petkom**. Najbezbedniji dan je utorak kada se događa najmanje saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica.

Grafikon broj 12 – dnevna raspodjela

U pogledu časovne raspodjele, najveći broj saobraćajnih nezgoda događa u periodu između 12 i 16 časova (2253), zatim između 16 i 20 časova (1898), odnosno u intervalim najveće frekvencije saobraćaja na putevima, naročito u naseljima.

Najmanji broj nezgoda evidentiran je u periodima najmanjeg učešća vozila u saobraćaju, odnosno u vremenu od 00 do 04 časa i od 04 do 08 časova.

U pogledu vremena nastanka **saobraćajnih nezgoda sa poginulim i teško povređenim licima** najviše saobraćajnih nezgoda događalo se u vremenu od **16,00 do 20,00 časova (32 SN ili 24,61 %)**. Najmanje saobraćajnih nezgoda sa najtežim posljedicama događalo se od 04,00 do 08,00 časova.

Grafikon broj 13 – časovna raspodjela

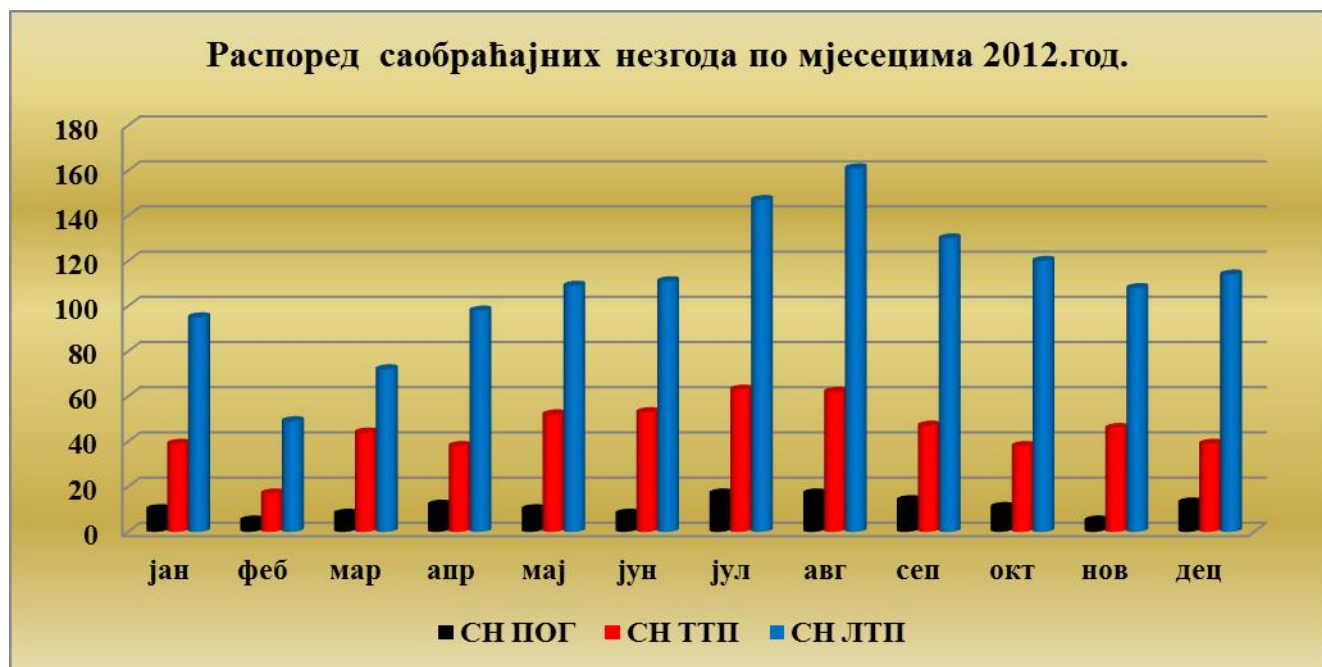
I-9. RASPODJELA SAOBRAĆAJNIH NEZGODA I POSLJEDICA PO MJESECIMA 2012.GODINE

U toku 2012.godine na području Republike Srpske evidentirano je 8.441 saobraćajna nezgoda. Ako posmatramo po broju saobraćajnih nezgoda, tada vidimo da se najviše saobraćajnih nezgoda dogodio u **avgustu i decembru** mjesecu. Broj saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica najviše je zastupljen mjesec **avgust, juli i septembar**. Najviše saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima evidentirano je u **julu, avgustu i septembru**, kada je i evidentirano najviše poginulih lica. (52 smrtno stradala lica ili 37,14%).

Isto stanje je i sa saobraćajnim nezgodama sa teškim tjelesnim povredama kao i sa licima koja su zadobila teške tjelesne povrede. Prema svemu navedenom, može se konstatovati da su u toku 2012.godine najnebezbedniji mjeseci bili **juli, avgust, septembar i decembar**, a kao najbezbedniji mjeseci su **februar, novembar i juni** mjesec. (tabela broj 10 i grafikon broj 14).

Tabela broj 10

<i>mjesec</i>	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
SN POG	10	5	8	12	10	8	17	17	14	11	5	13
Lica POG	11	5	9	13	11	8	18	18	16	11	5	15
SN TTP	39	17	44	38	52	53	63	62	47	38	46	39
Lica TTP	42	20	53	44	58	59	86	84	51	51	53	50
SN LTP	95	49	72	98	109	111	147	161	130	120	108	114
Lica LTP	152	78	115	167	184	181	254	283	199	203	182	171
SN POSLJ.	144	71	124	148	171	172	227	240	191	169	159	166
SN MŠ	555	503	385	568	531	476	557	613	530	633	469	639
ukupno	699	574	509	716	702	648	784	853	721	802	628	805

Grafikon broj 14

I-9.1. Broj saobraćajnih nezgoda prema zemlji registracije, posjedovanju polisa osiguranja, prema polu učesnika 2012.godine

2012.godine u saobraćajnim nezgodama učestvovalo je ukupno 15.008 vozila, od kojih su vozila sa inostranim registarskim tablicama 1955, (13,02%). Vozila sa inostranim registarskim tablicama učestvovala su u 37 slučajeva saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima (19,78 %), kao i u 141 saobraćajnoj nezgodi u kojoj su lica zadobila teške tjelesne povrede (18,985).

Učešće u saobraćajnim nezgodama vozila koja nisu bila osigurana, u ukupnom broju vozila koja su učestvovala u saobraćajnim nezgodama je 630 (4,19 %), saobraćajne nezgode sa poginulim licima 20 (10,15%), saobraćajnim nezgodama sa TTP 92 (11,98 %).

Prema polu učesnika u saobraćajnim nezgodama zastupljenost je sledeća: SN sa poginulim: muški 284, ženski 59 (17,2%); SN sa TTP: muški 979, ženski 310 (24,04%); SN LTP: muški 2275, ženski 769 (25,26%). U ukupnom broju vrozju saobraćajnih nezgoda odnos je: muški 80,48% a ženski 19,52%.

I-9.2. Broj saobraćajnih nezgoda vremenskim prilikama 2012.godine

Posmatrajući stanje kolovoza u vrijeme nastanka saobraćajnih nezgoda, najviše saobraćajnih nezgoda dogodio se kada je kolovoz bio suv (63,94 %), a u pogledu vremenskih prilika imamo sledeće pokazatelje:

- oblačno: ukupno 2220 SN (26,30%), od kojih je 36 sa poginulim licima (27,69%)
- vedro: ukupno 2024 SN (23,98%), od kojih je 52 sa poginulim licima (40,00%)
- sunčano: ukupno 2594 SN (30,73%), od kojih je 26 sa poginulim licima (20,00%)
- kiša: ukupno 1172 SN (13,88%), od kojih je 12 sa poginulim licima (9,23%)

U pogledu broja saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima i uslova padanja prve kiše nije evidentirana ni jedna saobraćajna nezgoda sa poginulim licima, samo jedna saobraćajna nezgoda sa teškim tjelesnim povredama, te neznatan procenat u ukupnom broju saobraćajnih nezgoda. Navedena konstatacija ukazuje da su vozači svjesni opasnosti klizavog kolovoza te da brzinu kretanja prilagođavaju takvim uslovima.

I-9.3. RASPODJELA SAOBRAĆAJNIH NEZGODA PO PUTNIM DIONICAMA za period 01.01. – 31.12.2012.godine

Posmatrajući dionice magistralnih putnih pravaca u toku 2012.godine, najugroženija je bila dionica **M 4 Kozarac – Lamovita**, na kojoj su evidentirane tri saobraćajne nezgode sa poginulim licima u kojima je poginulo 5 lica. Pored ove dionice, mjesto Ivanjska i putne dionice koje prolaze kroz ovo naseljeno mjesto, po stepenu ugroženosti odnose se i na mjesta **Šargovac i Ivanjska**, odnosno prema navedenim pokazateljima može se konstatovati da je 2012.godine **najugroženiji i najnebezbedniji magistralni put M – 4, a naročito one dionice koje prolaze kroz mjesta Lamovita, Ivanjska i Šargovac, te magistralni put M-16, Nova Topola – Klašnice i M – 16.1 Klašnice 1 – Prnjavor.**

Pored ovih dionica, najviše saobraćajnih nezgoda dogodio se na sledećim putnim dionicama:

- **M – 4 Kozarac – Lamovita; (5 pog, 3 TTP, 7 LTP),**
- **M – 16 Nova Topola – Klašnice; (4 pog, 9 TTP, 28 LTP),**
- **M – 4 Prijedor – Kozarac; (4 pog, 5 TTP, 9 LTP),**
- **M – 16.1 Klašnice 1 – Prnjavor; (3 pog, 20 TTP, 67 LTP),**
- **M – 4 Ivanjska – Šargovac; (3 pog, 15 TTP, 24 LTP),**
- **M – 5 Ljubogošta – Pale 1; (3 pog, 10 TTP, 16 LTP),**
- M – 19 Šepak – Karakaj 3; (2 pog, 6 TTP, 29 LTP),
- M – 16 Gradiška – Nova Topola; (2 pog, 3 TTP, 23 LTP),
- M – 19 Karakaj – Drinjača, (2 pog, 5 TTP, 19 LTP),
- M – 14.1 Nova Topola – Srbac; (1 pog, 5 TTP, 25 LTP),
- M – 4 Lamovita – Ivanjska; (1 pog, 2 TTP, 12 LTP),
- M – 16 Karanovac – Crna Rijeka; (1 pog, 2 TTP, 10 LTP).
- **Ulice i gradske saobraćajnice (12 pog, 103 TTP, 406 LTP),**
- **Lokalni i nekategorisani putevi(16 pog, 69 TTP, 245 LTP),**

Pored navedenog broja saobraćajnih nezgoda i lica koja su nastradala u saobraćajnim nezgodama na ovim putnim dionicama je zabilježen najveći broj saobraćajnih nezgoda sa materijalnom štetom.